

"רק אלי נשאר צעיר"

עצרת לזכרו של אלי כהן ז"ל, גלילות, 21 במאי 1995

בני משפחת כהן, הרב הראשי לצה"ל, אלוף (מילואים) יהושע שגיא, אנשי המודיעין, קהל נכבד,

רק כמה עשרות קילומטרים במרומי רמת הגולן מפרידים בינינו לבין דמשק, שם פעל ושם מצא אלי כהן את מנוחתו האחרונה. ביום בהיר אפשר לראות ממרומי החרמון את פרברי דמשק - אבל לא עשרות הקילומטרים אלא כמעט חמישים שנה של איבה תהומית, של מלחמות מרות, מפרידות בין סוריה לבין ישראל, בין אלי כהן המת לבין משפחתו החיה כאן, בבית. גם אחרי שלושים שנה חיה אגדת אלי כהן בתוכנו, כאילו היה זה אתמול. ילדיו בגרו והיו לאנשים, יש מבני משפחתו שפרשו לעולם שכולו טוב - ורק הוא, אלי, נשאר צעיר כמו שהיה, שותק כמו שהיה - ורק האגדה המלווה את שמו מתעצמת ומתגברת משנה לשנה, ומציאות ודמיון משמשים בה בערבוביה.

לוחם המודיעין בארץ-יעד שונה מכל לוחם אחר: הוא בודד, הוא לבד, הוא גם החייל והוא גם המפקד. הוא היועץ של עצמו והוא גם המוציא לפועל. אין מעליו איש. אין מתחתיו איש. הוא רחוק מן הבית, הוא רחוק מבני משפחתו שאהב, תמיד אלמוני, תמיד בזהות שאולה - ואסור לו לטעות. במקרים רבים הטעות הראשונה שלו היא גם הטעות האחרונה.

אלי כהן היה בודד בדמשק. הוא עבד לבד, אכל לבד וישן לבד, ישב בחשכת הלילה אל מכשיר הקשר וכרה אוזניו, הסתכל על סביבותיו במשך היום - ופקח עיניו. אלי כהן היה בודד. הוא לא היה לבד. מאחוריו הייתה מערכת גדולה, שקלטה את תשדורותיו, שקלטה גם את דאגותיו. זו אותה מערכת, זו אותה קהיליית מודיעין, שחרקה שיניים ביום שנתפס, וזו גם אותה קהיליית מודיעין שמחתה דמעה גדולה ביום שהועלה אל הגרדום בכיכר העיר. אבל בודד היה אלי כהן בחייו בדמשק, בודד היה במותו.

זו לי הזדמנות הערב להצדיע שוב לחבורת האלמונים שאין לה שם ואין לה שם משפחה, ויש לה תעודת זהות מזויפת ומשדר קטן, ומוח לבחון, ואוזניים לשמוע, ועיניים לראות. אין שיעור לתודה שמדינת ישראל חבה להם. אלי כהן היה מהטובים שבחבורה, מאלה שהידיעות אשר העבירו לישראל אפשרו לנו לדעת - ואפשרו לנו גם לפעול.

משפחת כהן, אנשי המודיעין, שלושים שנה נח אלי כהן את מנוחתו האחרונה רחוק מבני ביתו. רחוק מאיתנו. ואין לבני המשפחה, ולא לנו, קבר לבכות עליו. שלושים שנה אנו מעבירים מדור לדור, ממפקד לחייל, מאב לבן, את סיפור חייו ואת תהילת מותו.

אנו נמצאים היום במגעים ראשונים לשלום עם סוריה. הדרך עוד רבה, עוד רבה המלאכה. אם וכאשר נגיע למשא-ומתן תכליתי יותר, תעמוד הבאתו לקבר ישראל כאחת מתביעותינו החשובות. לא נוותר להם. ואם וכאשר יבוא שלום לארץ, ואם וכאשר תגיע שעתו של השלום עם סוריה, נעמוד אז בשערי דמשק ונאמר: אחינו, אלי כהן, השלום הזה, גם בזכותך הגיע.